

Huvudman

Kiruna kommun
kommun@kiruna.se

Ärendet

Tillsyn av Tuolluvaara F-3 skola i Kiruna kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kiruna kommun en anmärkning avseende brister rörande särskilt stöd. Kiruna kommun ska senast den **2022-10-14** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser:

- undervisning och lärande,
- garanti för tidiga stödinsatser samt
- trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en tillsyn av Tuolluvaara skola i Kiruna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tuolluvaara skola följer gällande bestämmelser inom *Undervisning och lärande, Extra anpassningar*

och särskilt stöd, Garanti för tidiga stödinsatser, Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genom lektionsobservationer mellan den 28 - 30 mars och 8 april 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans kunskapsresultat, timplan och schema, plan mot kränkande behandling, pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att det finns exempel på en elev som ges stöd i form av särskilt stöd utan att åtgärdsprogram har utarbetats. Enligt rektorn, elevhälsa och undervisande lärare ges eleven stödinsatser i enlighet med de behov som framkommit i den pågående pedagogiska utredningen, även om eleven inte har ett utarbetat åtgärdsprogram. Rektorn, elevhälsa och lärare uppger att det bland annat rör sig om stöd i form individuell undervisning i en ostörd miljö och individuellt stöd i de fall där eleven ska delta i grupparbeten. Vidare uppger lärare, elevhälsa och rektor att elevens pågående pedagogiska utredning har sträckt sig över flera år. Lärarna uppger att det finns en osäkerhet i hur de pedagogiska utredningarna ska skrivas och när de ska vara klara och att de därför kan ta lång tid. Rektor bekräftar att arbetet med de pedagogiska utredningarna är ett utvecklingsområde och att en del av det stöd som ges till elever som har långvariga pedagogiska utredningar kan betecknas som särskilda stödåtgärder.

Rättslig reglering

Skollagen föreskriver att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd

skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodose framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att skolan inte har utarbetat åtgärdsprogram till elev som har ett konstaterat behov av särskilt stöd och där skolan ger insatser i form av särskilt stöd. Eleven ges vad som Skolinspektionen bedömer som särskilda stödinsatser men eleven har inget åtgärdsprogram. En följd av detta kan bli att uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna riskerar att inte genomföras eftersom det inte finns ett åtgärdsprogram med dokumenterade åtgärder med angivet datum för när uppföljning och utvärdering ska ske samt vem som ansvarar för att det genomförs. Vidare kan ett beslut om att särskilda stödinsatser ska sättas in eller inte överklagas. Skolinspektionen framhåller därför att det ur ett rättssäkerhetsperspektiv är av stor vikt att formella beslut om att utforma eller inte utforma ett åtgärdsprogram tas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Kiruna kommuns verksamhet vid Tuolluvaara skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Tuolluvaara skola en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning och lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av redovisad dokumentation från huvudmannen framgår att Tuolluvaara skola använder Kiruna kommuns beslutade timplan. Av scheman som Skolinspektionen tagit del av framgår vilka ämnen eleverna har undervisning i, i respektive årskurs.

I intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att eleverna får undervisning i alla ämnen och att all undervisning sker under ledning av lärare. Såväl rektorn som lärarna uppger att undervisningen utgår från respektive ämnes kursplan. Lärarna ger exempel på material och uppgifter som används i undervisningen som utgår från läroplanen och respektive ämnes kursplan.

Rättslig reglering

Med undervisning avses sådana målstyrda processer som under ledning av lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Med utbildning avses den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål (1 kap. 3 § skollagen). Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen).

Undervisningen i grundskolan ska omfatta bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, natur-orienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk och teknik (10 kap. 4 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen (9 kap. 3 § skolförordningen 2011:185). Vidare framgår av bilaga 1 till skolförordningen den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet.

För grundskolan gäller en läroplan (9 kap. 1 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanti för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare som undervisar i förskoleklass och på lågstadiet samt specialpedagogen uppger att kartläggningmaterialet respektive bedömningsstödet används i svenska och matematik i förskoleklass och årskurs 1. Lärarna uppger att de samråder med

specialpedagogen när det gäller planering av stöd i form av extra anpassningar för elever i förskoleklass och lågstadiet.

Rättslig reglering

Nationella kartläggningmaterial ska användas för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande i förskoleklassen (8 kap. 2 § skolförordningen).

Nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 (9 kap. 22 b § skolförordningen).

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i lågstadiet om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik finns en indikation på att eleven inte kommer att nå kunskapskraven för årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 3 kap. 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 3 kap. 7 § (3 kap. 4 § skollagen).

Samråd ska ske med personal med specialpedagogisk kompetens under de förutsättningar som anges i 3 kap. 4 a § skollagen och i slutet av lågstadiet ska det enligt 3 kap. 4 b § genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomfört rast- och lektionsobservationer. Samtliga intervjuade uppger att tryggheten och studieron på skolan är god och att i de fall kränkningar förekommer så utreds dessa ärenden skyndsamt. Vidare framkommer att åtgärder för att förhindra kränkningar genomförs, exempelvis organiserade rastaktiviteter och trygghetsfrämjande aktiviteter på skolan.

Rättslig reglering

Utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen). Enligt 5 kap. 5 § skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Enligt 6 kap. 5 § skollagen ansvarar huvudmannen för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kapitlet, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av Maud Karlström.

Utredare Magnus Ledman har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anders Holmgren och juristen Frida Isaksson medverkat.